VÖG VOLAPÜKA.

,Daniil Morozov': redakan ä vicifal, ,shido2308@yahoo.com', ,Ekaterinburg', ,Rossija' / Rusän.

Jäfidot soga bevünetik Volapüka.

YELOD 36id. NÜM: 9. 2026 SETUL. PADS: 69 jü 76.

O Volapükaflens valöpo!

Enu eprimob ad bepenön säkädis difik tefü gretikumam numa Volapükanas. Onu ofövob otosi.

Kilido volastad e levalidaced pöpedik flunons klieni ad stud valemapüka. Volapük äfloron, ven stemacins, trenavegs e telegraf ämögükons kosädi bevünetik e duni kobädik pö räyuns difik. Te pük bevünetik ädefon ad vifükumön kevobi nolavik, volatedi e töri bevünetik. Kludo mödikans ästeifülons ad lärnön Volapüki — latikumo i disinapükis votik. Volakrigs tel e mäted poskrigik bevü tatagrups äfinükons stadi at. Anans ableibons studön mekavapükis, ab mens mödikün no äsuemons fruti jäfa somik in vol, kel neföro pöbalon.

Somikos ejenon finü tumyel teldegid. Volapük no kanon vedön mu veütik, ab lüälastad valemik, süad tefü valemükam vola (‚globalization') äsüükons nitedäli pro püks valik somik, ästigädons pösodis difik ad lärnön püki ut, me kel ökanons spodön ko lödans spadülas difik tala. Nutimo güo soelükam netas e tatas dareigon valöpo. Igo bevüresod pateilon ad diläds netik livätik. Topeds anik paproibons in tats anik, topeds votik in tats votik. Atos säkuradükon Volapükanis fütürik mögik, bi suemons, das bo no okanons reafön ini resodatopeds valik, pö kels o=Volapükoy. No binos bisarik, das num Volapükans no ogretikumon u pu no ogretikumon vifiko. Ye no kudobsös! Alo utans ai odabinons, pro kels Volapük veüton ito nendemü säkäds valasotik, klu no omoikon lölöfiko.

Vipöl gudikünosi valik oles
ed olsikanes redakan: Даниил Морозов

Nesiäm.

Fa ‚Anabel Schröder', tiäd rigik Deutänapükik: ‚Unsinn',
ini Volapük petradutöl fa ‚Hermann Philipps'.

„He! binob el Nesiäm", Nesiäm äsagon lü reinad. „Sukob lomäni."
„Lio-li?" reinad äsäkon. „Kisi-li? Lomäni-li?"
„Benö! pladi, kö okanob blibön kobo ko ek, kel digidon obi, e kel kanon kosädön ko ob asä Nesiäm."
„Kisi kanol-li üfo?", reinad äsäkon.
„Nosi. Atos ga binon dinäd jönik: Labob siämi nonik."
Reinad äfronükon flomi ed älöükon stigis oka. „Logolöd! Valikos, keli dunob, labon siämi: sukön nulüdoti ad bleibön lifön; löükön stigis ad jelodön obi. Kludo no vipob oli".

Nesiäm pisäspetiköl ägüflekon oki ed ägegolon da fot. Us älogon sagliedi gretik, dofik, kel ästöron gluni me probodül.
„He!", Nesiäm äsagon lü saglied, „binob Nesiäm, e sukob lomäni".
„Nesiäm kion!", saglied äsagon. „Kin üfo neodon-li somikosi?" Ägrunon.
„Kikodo grunol-li? Atos i no labon siämi."
„Nesiämö! Grunam binon kosäd. Somo memosevobs obis e spikobs kobo."
„Valikos, kelos dunol, labon-li siämi?"
„Klülö!, kin üfo neodon-li nesiämi?"

Nesiäm ädoniologon sui futs oka, teanis lü ods pifleköli s. Somo ästanon us lunüpo; saglied ya ilaigolon.
Täno Nesiäm älilon noidedi löpao in bim.
„He! Binob el Nesiäm. Kin binol-li?"
Älilon vögi nevifik, donöfik: „Binob – el – bradip*. – Lagob – is – nen-kod-ik-o. – Ga – trögiko."

** De Vöna⸗Grikänapük: ‚bradypous' = fut trögik.*

„Labos-li siämi ad lagön somo nen disein?"
„Nööö!"
„E kikodo üfo dunol-li atosi?"
„Nenkodikooo."
„Id ob binob „nenkodik". Valikos tefü ob binon „nenkodik". Kludo nen siäm. Ne⸗siäm kluo."

„Ga sio binos jööönik. Atos ga binon binäl lifa, vo-li? Kisi sukol-li is?” äsäkom flenöfiko.

„Pladi seimik u seimani, kö okanob blibön. Eki, kel digidon nesiämi, e kel kanon kosädön ko ob asä Nesiäm.”

„Kömolöd löpio!”, bradip äsagon. „Täno lagobs is kobo nensiämiko. Nenkodiko.”

„Nenkodiko-li?” el Nesiäm äsäkon nelaodiko, ti vispölo.

„Si!”

Logodajäst Nesiäma äfredikon. Ärönon lü bimastam, vifiko ägrämon löpio ed älägon oki näi bradip.

„Nenkodiko”, Nesiäm äsagom koteniko.

Nu Nesiäm ituvom lomäni. ■

PREM DI ‚NOBEL’ NO PEGEVÖL.

Kanoy tuvön bevüresodo su pad ragiva tefü steifädükams ad prem di ‚Nobel’ (ladet leäktronik: ‚https://www.nobelprize.org/nomination/archive/show.php?id=6148’) nüni nitedik pro Volapükans mödik:

„STEIFÄDÜKAM AD PÜDAPREM DI ‚NOBEL’.

Yel: 1902. Züm: 18 – 1.

Steifädan. Nem: ‚Johann Martin Schleyer’. Gen: manik. Jäfüd: kleran. Län: Deutän. Motivam: ‚Schleyer’ estukom mekavapüki: Volapük (1880[1]).

Steifädükan. Nem: ‚Alfred P Liechtenstein’[2]. Gen: manik. Jäfüd: liman daila Lösteränik. Zif: ‚Hollenegg’. Län: Lösterän”.

Kedets brefik at nünons nosi dö töbids tefik Volapükanefa ettimik (e pato Volapükakluba di ‚Graz’). Läbo nu laboy mögi ad vestigön tefü atos pübotis calöfagaseda cifik ettimik Volapükanas. Enotükoy medü jäfidot at efe „Volapükabled lezenodik” ün febul yela: 1900 < sökölosi (ko votükams pülik ma noms nuik gramata):

O Volapükans! Prüdö! (u: Küpälö!)

---

[1] Yel dabüka buka balid dö Volapük ko vödabuk lölöfik. Disin ko gramat e vöds anik pedabükon ün 1879 (*küpet redaka*).

[2] Bo binom ‚Alfred’: hiplin Ligtänstäna (1842—1907). — *Küpet redaka*.

Volapükaklub zänik Stiränik in ‚Graz' disinon — mobü jiliman zilik oka: vomül: ‚Hantsche' — primäti frutik gönü söl: datuval < e pak Volapüka e begon me atos draniküno **svistaklubis** digik e **Volapükanis** balatik mu lestümikis, das stütonsös nämiküno primäti sublimik at ön mod sököl.

Kaenal Svedänik: ‚**Alfred Nobel**': datuvan dinamita, hikel edeadom bü yels anik, elegivom dalabotemi vemo gretiki oka lomäne oka, efe ko lonam, das **fiens** alyelik katäda gretik at sötons pagivön ma dilods leigik **pösodes lul** ut nen dem netäta (efe ün yel alik pösodes votik lul), kels evobädons bosi nolaviko u lekaniko, ab pato gönü **püdadial.** Seadilam balid fienasuäma ojenon luveratiko ya ün **yel: 1901**, sevabo **alan** pösodas, kels podasevons as digädiks fa **‚Storthing' Norgänik**, ogeton klonis Skandinänik 150˙000 (makis Deutänik ze 169˙000).

Klub obas cedon, das söl: **Schleyer** < **ejafon püdavobodi gretikün ä jöniküni**, e kludo **kredobs** e **spelobs**, das söl: datuval < okanom getön **premi** de fund kaenala: ‚**Nobel**'.

Ad rivön zeili at estigädobs söli: datuval < ad sedön **begapenädi** ele ‚**Storthing'** Norgänik e somo lisitön dageti **prema** de fund pemäniotöl. Söl: ‚Schleyer' edunom ma **konsäl obas**, e nu begobs draniküno e fefiküno **svistaklubes** digik u tefädo **Volapükanes** zilik valik lödöl in topäds ut, kö Volapükaklub no dabinon, ad **stütön begapenädi söla: datuval < me penäd lü ‚Storthing'** Norgänik. Cedobs, das Volapükan alik söton lautön penädi at me **lomapük** oka, bi dub atos poblöfos, das Volapük ya **pepakon** bevü limans netas difikün, e das Volapükans netas valik besteifons balälo **födi püdadiala sublimik**, tefädo svistamameda jönik söla: ‚Schleyer'. Penäd at söton mäniotön datuvoti letälenik söla: ‚Schleyer', datuvot kelik muton panemön **püdavobod sublimikün**, bi diseinon ad bemastikön **neletiani** gretikün svistama valemik netas valik. ‚Schleyer' egivom menefe **kosädamedömi** bevünetik (nennetik), kel kanon palärnön nen fikuls dü tim brefikün, e me kel **nets valik kanons suemön odis**, nendas sötons sakrifön lomapüki okik e nendas vedons sumätöfiks tefü net

votik ömik, bi el „Volapük” söla: ‚Schleyer’ < binon pük **lölöfiko nennetik.**

Volapük egeton **züpanis** lanälik in läns mödik ed in nets difikün tala, e züpans at, kels luveratiko neföro ekanons-la suemön odis, nu **spodons leziliko me Volapük** e vo evedons **svists**, ifi pateilons de ods dub läns e mels. Finodü penäd begoyös eli ‚Storthing’, das fölonös begi söla: ‚Schleyer’ < e **gevonös** nolaliegikane benodistik ä meritabike at **premi de fund kaenala: ‚Nobel’.**

Ladetoyös penedi so:

„Til
Storthingspraesidenten
in
Christiania
Norwegen (Norgän)”!

I begobs draniküno, das depotoyös penedi ele **‚Storthing’** latiküno mö vigs tel pos get levüdama at.

Spelölo, das beg obas posumodon e pofölon fa **svista**klubs digikün e **Volapükans** palestümöl, sedobs Volapükikes hisvistes e jisvistes löfikes valikes glidis mu ladöfikis e dispenobs atosi nemü Volapükaklub zänik Stiränik in ‚Graz’.

‚Zetter Karl’: presidan kluba.

‚Trost Adele’: jisekretan balid.

‚Pestemer Karl’: kädan.

Dokan: ‚Klasinc Johann’: presidaniyufan.

‚Zamponi Ludwig’: sekretan balid ä bukeman.

‚Puntschert Emma’: jisekretan telid.

‚Feldmann Konrad’: presidaniyufan.

‚Schmid de Schmidsfelden Heinrich’: presidaniyufan.

Ün prilul yela ot nun votik tefü püdaprem penotükon.

Pofövos.

DOG ELAS ‚BASKERVILLES'.

KAPIT DEGBALID. MEN SU LUBELASÖMIT (DIL: 5).

„Sio-li? o siör!" ävokädom, lüjonölo marädi vidiko äzugöli. „Logol-li eli ‚Black Tor' us? Täno logol-li lubeli lövik fagikumo labü spinabimül su on? Us binon dil stonagikün maräda lölik. Pö top somik galedan labonöv-li bäläti okik? Nilud olik, o siör! binon mu tatikälik."

Mükiko ägesagob, das ilesagob osi no sevölo jenöfotis valik. Lobediäl obik äkotenükon omi ed äkodon ome nengekipi fovik.

„Konfidolös obi! o siör! bi labob stabis vemo fümikis büä ereafob ad ced seimik. Ädaküpedob hipuli labü vilupot ai dönu. Pu aldeliko, ed ömikna telna a del, äkanob... ab stebedolös dü timül, o dokan: ‚Watson'! Logs obik cütons-la obi, ud ebo anu seimos mufon-li us love lubelakliv et?"

Top et ätopon fagotü liöls ömik, ab äkanob kleiliko logön püni smalik dagik lä grün e ged paeliks.

„Kömolös! o siör! kömolös!" ‚Frankland' ävokädom, löpiorönölo ve tridem. „Ologolös osi me logs lönik ed ol it ojafädol cödoti lönik."

Daleskop: stum gravik piregulöl sui killögäd < ästanon su nuf smudik plumbik doma. ‚Frankland' änülogom oni ed ävokädom ön lefred.

„Vifö! o dokan: ‚Watson'! vifö! jüs uloveom su lubel!"

Voiko äbinom us: hilupul lövik labü vilupot smalik su jot okik, töbo xänöl sui lubel. Pas ven irivom sömiti, dü timül äloegob lelogädön magedi nejönik me rägs piklotöli ta blöv koldik sila. Äzilogom zü ok kläno e neküpoviko, äsvo dredölan tefü lük. Pas täno änepubom pödiü lubel.

„Soö! Gidetob-li?"

„Sio hipul dabinom, hikel, äsä jinos, labom düneti klänik seimik."

„E dünet kinik at binon, igo poldan grafänik kanonöv tuvedön. Ab vödi nonik etans dagetonsöv de ob, e lemeibob oli ad klänäd leigo, o dokan: ‚Watson'! Vödi nonik! Lememolöd osi!"

„Äsä vilol."

„Etans eträitons obi jemodiko... vemo jemodiko. Ven jenöfots usevädikons pö cödäd ela ‚Frankland' ta reigän, niludob, das jov leskana ospearikonös love län. Nos mütonöv obi ad yufön poldanefi ön mod seimik. Pö on älindifosöv, üf lumans et ifilükonsöv obi pla dobaman obik len stafäd. Leno detävolöd! Yufolös obi ad fidrinön karafeti kodedü jenet gretik at!"

Ab ärefudob lebegis valik omik ed äplöpob ad dekonsälön omi de desin pilenunöl fa om ad tevön lomio kobü ob. Äbleibob golön ve veg so lunüpo sotefä loged omik äsuimon obi, e täno äjutedob da maräd äl lubel stonagik pödü kel hipul inepubom. Val äbinon gönü ob ed äyulob obe, das te def näma u laidäla ökanon neletön obe ad gebön mögodi, keli fätajigod ilegivof obe.

Sol ya ädonionepubon, ven irivob sömiti lubela, e lubelaklivs lunik donü ob äbinons goldagrüniks pö flan bal e dis jad gedik votaflano. Fagiko len horit voal ädono-spearon, se kel foms magälik vilaga: ‚Bellever' ed ela ‚Fox Tor'[1] äsestegons. Pö spad veitik ton e muf nonik äkomädons. Te böd gedik gretik: mev u snep < ädavebon go löpo len sil blövik. Bo te ob sa ut äbinobs-la dabinäds lifik balik vü glöpot sila e däsärt dis on. Züamöp nefluköfik, senäl soalöfa, zuo rätöf e dranöf bligäda obik kobo ädaikons me flodöf pö ladäl obik. Hipul pälogom neseimo. Ab donü ob, in slitod bevü lubels, ludomils stonik vönik ätopons sirkülo, e zänodü ons bal ädabibon, kel ikipedon nufi ön mafäd saidik ad jelotön ta mistom. Lad obik ädapebon ninälü ob, posä ilogob atosi. Top at äbinon-la sleafaspadül, kö nesevädan ädisnufon oki. Fino fut obik irivon soliadi lelivöpa omik... klän omik äbinon ön portat oba.

Du änilikob lü ludomil, stepölo so prüdiko äsä ‚Stapleton' kipölo filäti blümiko ästepomöv lü pab fimölo idoniköl, äbinob saidälik kol ob demü utos, das top voiko päbelödon. Luveg jadöfik bevü stonablögs äzugon äl maifod tifailöfik, pägeböl as nükömöp. Nos ätonon ninao. Nesevädan mögo älükon us, ud äzitevon-la love maräd. Nevs obik äspetätons dub büosen riskäda. Isejedölo flanio zigarüli obik, äzügleipob me nam obik gleipedi rövula-pistula obik e, jutedo ilügolölo leni nükömöp, änülogob ninio. Spadäd ävagon.

---

[1] Vödiko: lubelasömit klifagik renarik.

Ab us äkomädons mals bundanik utosa, das no ivälob lüodi dobik suka. Men fümo ätopäton is. Tegeds anik pivilupöl ini mäned vatasufidik[1] äseatons su platot stonik ebo ut, su kel rumen seimna ün stonatimäd nulik islipon. Zenapuin filöpa pikumon in fön primöfik. Lä on kvisinayegs anik äseatons ko böket lafofulik me vat. Lemödot bügas vagik äjonon utosi, das top pibelödon lunüpo, ed äküpob, posä logs obik ilönedikons ad kliledof, keni tünik e fladeti lafofulik spitina in gul. Zänodü ludomil stonablög kamik äjonidon as tab, e tuf stofik su on äseaton... nendoto ot, keli ilogob me daleskop su jot hipula. Äninakipon bodedi, mökäda-linegi e bügis tel labü pärsigs pikonseföl. Ven äge-seitob oni, posä inülogob oni, lad obik ädapebon, bi äloegob seatön papürabledi donü on labü bos pipenöl. Ätovädob oni, ed äreidob sökölosi, viföfiko pipenülöli: „Dokan: ‚Watson' emotevom lü ‚Coombe Tracey'."

Fövot ponotükon...

TIKAV TATIKÄLIK KVISINAVIK.

Fromad labon hogis. Mödot mödikum fromada = hogs mödikum.

Hogs mödikum = mödot läsikum fromada.

Mödot mödikum fromada = mödot läsikum uta. 🍽 🍸

NUN DÖ SEPÜL DATUVALA.

Enu calan deadanöpa di ‚Konstanz' egespikom me pened ele Hermann Philipps: cifal. Enunom, das sepülamal stimü ‚J. M. Schleyer' e röletans omik labon stadi calöfik yega kulivik e pakälädon nämätü zif: ‚Konstanz'. Kludo cifod zifa nen däl e yuf röletanas lifik pösodas pesepülöl gididon demü kiped mebamala. Eküpoy dü dalogam alyelik, das mebamal pemäniotöl evedon nesaidiko fimik e neodon vobodis patik gönü dönuget dulöfa. Nu zesüdoy ad näiädön dunis cifefa deadanöpa, masonafiama e diläda tefik in cifod zifa: ‚Konstanz'. Vobods nätüköl oprimons pötatimo. Nos tädon fefiko sepüli famana di ‚Konstanz'. ■

BÜKAPÖK PEKÜPÖL.

In gustulanüm su pad: 66 in kedet 16[id] löpao reidoyös eli „Äpoedom mödikosi" pla el „Äpoedoms mödikosi"! ▲

---

[1] Vatasufidik = ‚waterproof'.